

витрати, час обробки виробів на основі середніх витрат на одну машино-годину, маржинальний дохід та ін. Однак жодну із вказаних баз розподілу неможливо використовувати на всіх підприємствах, оскільки суб'єкти господарювання відрізняються між собою видом і галуззю діяльності, різним підходом до організації здійснення певної діяльності.

Відповідно, розробка універсального механізму розподілу загальновиборничих витрат для підприємств неможлива і недоцільна, оскільки вона не може бути стандартизованою під будь-який суб'єкт господарювання. Достовірний розподіл загальновиборничих витрат передбачає обґрунтування методів і баз розподілу на основі загальних принципів в умовах розвитку конкретного підприємства, що обумовлює актуальність вивчення загальних організаційних і методичних аспектів розподілу загальновиборничих витрат.

УДК 657

Єгорова А. Г.,

аспірант кафедри обліку
підприємницької діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ І ШЛЯХИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЇХ ОБЛІКУ

Одним з важливих напрямів розвитку вітчизняної системи бухгалтерського обліку є інтеграція бухгалтерського і податкового обліку та створення єдиного облікового середовища, яке здатне задовольнити потреби та інтереси користувачів різних типів звітності.

З прийняттям 01.01.2012р. Податкового кодексу України (далі ПКУ) було здійснено спробу об'єднати бухгалтерський і податковий облік через введення нової моделі визначення податкової бази податку на прибуток.

Зважаючи на можливі розбіжності між критеріями визнання доходів і витрат у бухгалтерському обліку та податковому законодавстві, виникають податкові різниці.

Поняття «податкової різниці» визначається ПКУ як різниця, яка виникає між оцінкою і критеріями визнання доходів, витрат,

активів, зобов'язань за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі П(С)БО) або міжнародними стандартами фінансової звітності (далі МСФЗ), та доходами і витратами, визначеними згідно з розділом III цього Кодексу [1, пп. 14.1.188].

Ухвалення ПКУ стало передумовою розрахунку оподаткованого прибутку з урахуванням податкових різниць, так як це є основою обліку багатьох країн світу.

Важливим кроком було введення Положення бухгалтерського обліку «Податкові різниці» (далі ПБО «Податкові різниці»), яке визначає засади формування в бухгалтерському обліку інформації про податкові різниці та її розкриття у фінансовій звітності [2, Р.І п. 1].

Згідно ПБО «Податкові різниці» та П(С)БО 17 «Податок на прибуток» податкові різниці поділяються на тимчасові та постійні [2, 7 Р.І п.; 3, Р.ІІ п.; 8; 3, п. 7].

Постійна податкова різниця — податкова різниця, яка виникає у звітному періоді та не анулюється в наступних звітних податкових періодах. Виникнення постійних різниць пояснюється тим, що окремі доходи і витрати визнаються лише при розрахунку бухгалтерського або податкового прибутку.

Тимчасова податкова різниця — податкова різниця, яка виникає у звітному періоді та анулюється в наступних звітних податкових періодах.

Дані про тимчасові та постійні податкові різниці, які мають враховуватися при визначенні податкового прибутку (збитку) звітного періоду, узагальнюються у зведеному регістрі за відповідними класифікаційними групами. Разом з тим підприємствам надано самостійність у виборі способу відображення податкових різниць в облікових регістрах.

Інформація про тимчасові та постійні податкові різниці, які мають враховуватися при визначенні податкового прибутку (збитку) звітного періоду, узагальнюються у зведеному регістрі за відповідними класифікаційними групами. Разом з тим підприємствам надано самостійність у виборі способу відображення податкових різниць в облікових регістрах.

Доходи та витрати за даними бухгалтерського обліку коригуються на суму постійних податкових різниць і частину суми тимчасових податкових різниць, що відноситься до звітного періоду.

У свою чергу, тимчасові податкові різниці, що виникають за господарськими операціями звітного періоду, підлягають анулюванню в майбутніх періодах, тому вони не включаються до суми податкових різниць звітного періоду.

Основними проблемами відображення в обліку податкових різниць на підприємстві є:

- визнання тимчасових і постійних податкових різниць на підприємстві;
- ускладнення форми звітності для заповнення платниками податків.

З метою гармонізації бухгалтерського та податкового обліку податкових різниць вважаємо необхідним:

- розробити підприємствами перелік тимчасових і постійних податкових різниць і внести їх до Наказу про облікову політику підприємства;
- розробити документ, де відображатимуться податкові різниці для управлінського обліку на підприємстві, що допоможе при складанні обов'язкової фінансової звітності підприємства;
- внести зміни у порядок складання декларації з податку на прибуток, враховуючи постійні та тимчасові податкові різниці, на які коригуватиметься обліковий прибуток.

Перспективами подальших досліджень є розробка методичних рекомендацій до ПБО «Податкові різниці» та спрощення ведення бухгалтерського обліку податкових різниць.

Література

1. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами, і доповненнями). — Сайт у мережі Інтернет. / [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
2. Положення бухгалтерського обліку «Податкові різниці» затверджено Міністерством фінансів України від 25.01.2011р. № 27. — Сайт у мережі Інтернет / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджено Міністерством фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353. — Сайт у мережі Інтернет. / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92>